

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи та стратегічного розвитку
Київського національного університету
будівництва і архітектури

Олексій ШКУРАТОВ

«23» січня 2025р.

Витяг

з протоколу № 11 засідання кафедри землеустрою і кадастру
факультету геоінформаційних систем та управління територіями
Київського національного університету будівництва і архітектури
від «23» січня 2025 р.

ПРИСУТНІ: Голова засідання – к.т.н., доц. Лізунова А.П., зав. кафедри землеустрою і кадастру д.т.н., проф. Петраковська О.С., д.е.н., проф. Манцевич Ю.М., к.т.н., доц. Михальова М.Ю., к.т.н., ст. викл. Литвиненко І.В., ас. Бєрова П.І., ас. Бабій В.В., зав. лаб. Свиридовська С. М., д.т.н., проф. Анненков А.О., д.т.н., проф. Лященко А.А., к.т.н., доц. Нестеренко О.В., к.т.н., доц. Дем'яненко Р.А., к.т.н., доц. Медведський Ю.В., PhD Дубницька М.В. Разом 8 з 8 членів кафедри та 6 запрошених

СЛУХАЛИ: Розгляд дисертації на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук докторантки кафедри землеустрою і кадастру Михальової Марії Юріївни на тему “Методологія формування обмежень щодо використання земель”, поданої на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.24.04 – Кадастр та моніторинг земель (науковий консультант д.т.н., проф. Петраковська О.С.).

Тема дисертаційної роботи «Методологія формування обмежень щодо використання земель» затверджена на засіданні вченої ради КНУБА від 25 жовтня 2024 р., протокол №26

Актуальність дослідження. Використання земельних ресурсів супроводжується низкою проблем і завдань, що виникали на різних етапах суспільного розвитку. Їх вирішення потребує комплексного підходу, який враховує правові, просторові, екологічні, економічні та соціальні аспекти сучасного стану територій та прогнозування наслідків його трансформації. Формування обмежень щодо використання земель є одним із ефективних інструментів забезпечення збалансованого розвитку окремих територій та країни в цілому. У суспільстві має місце складна взаємодія найрізноманітніших, часто суперечливих інтересів використання земель і неодмінною умовою досягнення успішного результату є врахування цієї взаємодії. В загальному, функціонування інституту обмежень при використанні земель становить систему взаємопов'язаних зобов'язань всіх суб'єктів правовідносин. Проблеми, які при цьому виникають, спричиненні юридично визначеною сутністю земель як правової та просторової категорії. Сучасні обмеження у використанні земель мають багатогранний характер, передумовами встановлення яких є, як екологічні, так і соціально-економічні чинники.

Сучасні виклики, такі, як урбанізація, переважання приватної власності на землю, екологічні ризики, соціальні конфлікти та необхідність гармонізації з міжнародними стандартами, ускладнюють імплементацію обмежень за умов відсутності чіткої моделі їх формування. За таких умов, постає потреба у розробленні нових концептуальних підходів, які сприятимуть прийняттю обґрунтованих управлінських рішень, що базуватимуться на законодавчих, природних, екологічних, соціально-економічних, правових та функціонально-просторових контекстах формування обмежень. Важливим для забезпечення ефективного управління земельними ресурсами є реєстрація обмежень, яка має відбуватися на основі прозорості та уніфікованості. Це гарантує доступ до актуальної інформації про обмеження всім зацікавленим сторонам та зменшує ризик недотримання законодавства або порушення прав власності.

Рецензенти роботи: Манцевич Ю.М., д.екон.н., доц., професор кафедри землеустрою і кадастру КНУБА, Анненков А.О., д.т.н., проф., професор кафедри інженерної геодезії КНУБА, Нестеренко О.С., к.т.н., доцент, професор кафедри геоінформатики і фотограмметрії КНУБА.

Манцевич Ю.М.: "... Проведене дослідження відповідає вектору наукових досліджень за спеціальністю 05.24.04 – Кадастр та моніторинг земель, але варто акцентувати увагу на певні побажання щодо проведеного дослідження:

- доцільно було б приділити більше уваги питанням щодо зміни вартості земель та земельних ділянок, на що безперечно впливає встановлення обмежень щодо їх використання;
- варто було б висвітлити та дослідити питання щодо відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам, заподіяних внаслідок встановлення обмежень щодо використання земельних ділянок;
- доцільно розглянути застосування ШІ для оптимізації рутинних операцій та полегшення їх виконання, зокрема формування XML файлів та внесення інформації у Земельний кадастр.

Наведені побажання не є критичними і загалом не впливають на позитивну оцінку самого дослідження, яке подане на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук. **Зважаючи на отримані результати дослідження, наукову новизну і практичну цінність, вважаю, що дисертаційна робота Михальнової М.Ю. є завершеним науковим дослідженням, відповідає паспорту спеціальності 05.24.04 – кадастр та моніторинг земель, пунктам 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) й може бути рекомендована для подання на розгляд у спеціалізовану вчену раду Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури."**

Анненков А.О.: "... Проведене дослідження узгоджується з напрямом наукових досліджень за спеціальністю 05.24.04 – Кадастр та моніторинг земель. Однак, слід зауважити наявність певних недоліків у проведеній роботі:

- доцільно було б дослідити питання перенесення на місцевість меж зон дії обмежень щодо використання земель;
- у вихідних даних для формування обмежень авторкою зазначено «ДГМ та топографічні дані», проте у роботі недостатньо акцентовано уваги на точності геодезичних вимірювань, які використовуються для визначення меж земельних обмежень.

Наведені недоліки загалом не впливають на отримані наукові результати. Кількість та якість публікацій за темою дисертаційної роботи та сама виконана робота, яка подана на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук говорять про наявність наукового результату, новизни і практичної цінності. **З огляду на це, вважаю, що дисертаційна робота Михальової М.Ю. є завершеним науковим дослідженням, відповідає паспорту спеціальності 05.24.04 – кадастр та моніторинг земель, пунктам 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) і може бути рекомендована для подання на розгляд у спеціалізовану вчену раду Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури.”**

Нестеренко О.В. : “... Проведене дослідження відповідає вектору наукових досліджень за спеціальністю 05.24.04 – Кадастр та моніторинг земель, але варто відзначити деякі побажання щодо проведеного дослідження:

- автором проведено детальне дослідження щодо використання понять «територіальна та функціональна зона» при формуванні обмежень, але доречно було запропонувати коректне при формуванні обмежень їх визначення;
- технологію скасування, яку досліджує автор доцільно було описати та узагальнити більш детально і запропонувати варіанти підстав для скасування обмежень.

Наведені побажання загалом не впливають на отримані наукові результати. Кількість та якість публікацій за темою дисертаційної роботи та сама виконана робота, яка подана на здобуття наукового ступеня доктора

технічних наук говорять про наявність наукового результату, новизни і практичної цінності. З огляду на це вважаю, що дисертаційна робота Михальнової М.Ю. є завершеним науковим дослідженням, відповідає паспорту спеціальності 05.24.04 – кадастр та моніторинг земель, пунктам 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) й може бути рекомендована для подання на розгляд у спеціалізовану вчену раду Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури.

Доповідачу були задані такі питання:

1. Медведський Ю.В.: “Яким чином враховуються класифікаційні ознаки обмежень у подальшому дослідженні?”
2. Медведський Ю.В.: “Яка кількість респондентів приймала участь в опитуванні?”
3. Медведський Ю.В.: “Чи вважаєте Ви достатньою кількість респондентів для проведення оцінки вагомості факторів?”
4. Лященко А.А.: “Обґрунтуйте, будь ласка, чому в розд. 5.3 обрано вид обмеження – прибережна захисна смуга?”
5. Лященко А.А.: “Як чином в роботі враховувалися принципи Кадастру 2014 та міжнародні стандарти?”
6. Лізунова А.П.: “Які офіційні джерела Ви використовували для проведення досліджень? ”
7. Дем’яненко Р.А.: “Яким чином, з технічної точки зору, співставляються межі земельних ділянок та зон обмежень в Державному земельному кадастрі?”
8. Дем’яненко Р.А.: “В чому полягає інтеграція містобудівної та землевпорядної діяльності? ”

На питання докторантка дала ґрунтовні та правильні відповіді.

З оцінкою роботи виступили:

Кандидат технічних наук, доцент Лізунова А.П.: Загалом дисертаційне дослідження відповідає вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук. Зміст дисертації викладено в 49 наукових

працях, що підтверджує отримання наукових результатів. Робота виконана на високому науковому рівні, що повною мірою відповідає вимогам щодо докторських дисертацій, усі положення й висновки дисертації глибоко обґрунтовані, структура дисертації відповідає логіці дисертаційного дослідження. Уважаю доцільним рекомендувати дисертаційну роботу Михальової М.Ю. для захисту в спеціалізованій Вченій Раді.

Доктор економічних наук, доцент Ю.М. Манцевич: За результатами вивчення матеріалів дисертаційного дослідження та публікацій здобувачки, слід зазначити належний ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень дисертації, що забезпечено здобувачем завдяки коректності поставленої мети та задач. В цілому, робота заслуговує позитивної оцінки. Вважати дисертацію завершеною та рекомендувати до захисту в спеціалізованій Вченій Раді.

Зоцінкою дисертаційної роботи також виступили присутні на засіданні кафедри:

Науковий консультант дисертаційної роботи Михальової М.Ю., д.т.н, професор Петраковська О.С. надала висновок наукового консультанта: Подану на засідання кафедри дисертаційну роботу Михальової М.Ю. підтримую цілком. Робота над дисертаційним дослідженням розпочалася одразу після захисту кандидатської дисертації.

Протягом роботи над дисертацією авторка підготувала достатню кількість публікацій, які повністю відображають суть виконаного дослідження. Тема дисертаційної роботи є актуальною та має практичне значення. Робота містить обґрунтовані висновки на основі одержаних здобувачкою достовірних результатів, характеризується єдністю змісту. Отримані результати дозволяють зробити висновок про успішне вирішення наукових завдань, поставлених у дисертаційній роботі. Дослідження завершене, а всі рекомендації, висловлені на науково-практичних конференціях і семінарах, враховані у повному обсязі.

Вважаю, що дисертаційна робота є актуальною, містить наукову новизну і практичну цінність, виконана відповідно до принципів академічної доброчесності, має вагомий науковий результат, важливі для розвитку

землеустрою та кадастру, і рекомендую її до захисту в спеціалізованій вченій раді.

Наукова новизна роботи полягає в теоретичному узагальненні і отриманні наукових і практичних результатів щодо вирішення науково-прикладної проблеми та розроблення методології формування обмежень у використанні земель, а саме:

1. Встановлені передумови формування обмежень в економічному, соціальному і екологічному аспектах.
2. Визначені особливості обмеження щодо використання земель як просторової та правової категорії та об'єкту реєстрації та їх взаємодії.
3. Обґрунтовано методи і сформульовано принципи формування обмежень у використанні земель.
4. Структуровано фактори та оцінено їх вагомість при прийнятті обґрунтованого та прозорого рішення щодо формування обмежень.
5. Обґрунтовано основні класифікаційні ознаками для ідентифікації обмеження як просторової та правової категорії та об'єкту реєстрації, змінної у часі.
6. Структуровано основні вихідні дані, які необхідні на різних етапах формування/коригування/скасування обмежень з урахуванням їх міжгалузевості.
7. Удосконалена структура коду обмеження щодо використання земель з урахуванням їх просторової ієрархічності та типу.
8. Розроблено модель інформаційного забезпечення формування/коригування/скасування обмежень використання земель.
9. Розроблено концептуальну модель формування обмежень щодо використання земель.

Практична цінність роботи полягає в можливості використання отриманих наукових результатів всіма залученими стейкхолдерами, а саме:

- органами державної влади та місцевого самоврядування – під час прийняття обґрунтованих рішень щодо використання земель та їх обмежень під час планування і розвитку територій;

- суб'єктами господарювання – при розробленні документації із землеустрою/ містобудівної документації в частині обґрунтування встановлення обмежень;
- землевласниками/користувачами – для розуміння потенційної можливості використання власних земельних ділянок, зміни їх вартості при встановленні обмежень;
- інвесторами – при визначенні доцільності вкладення інвестицій;
- територіальними громадами – при участі в плануванні розвитку земель.

Повнота опублікованих дисертаційних досліджень. За матеріалами дисертації опубліковано 49 наукових праць, серед яких 3 наукові статті у міжнародних виданнях, що індексуються в міжнародних наукових базах даних Scopus (Q1, Q2, Q3 та Q4) та Web of Science; 21 наукова стаття у фахових виданнях України категорії Б за спеціальністю, що входять до переліку ДАК МОН України; 4 статті у закордонних фахових виданнях; 21 тези і матеріали міжнародних та українських наукових конференцій.

Апробація результатів дисертаційної роботи. Основні положення та результати дисертаційного дослідження доповідались та обговорювались на XX міжнародних та всеукраїнських науково-практичних симпозиумах, конференціях та семінарах, зокрема на 3, 5 Міжнародних науково-практичних конференціях «Геопростір, м. Київ (2017, 2024), I-III Міжнародних науково-практичних конференціях «Девелопмент нерухомості: інновації та трансформації», КНУБА, м. Київ, 10, 13-14 Міжнародних науково-практичних конференціях молодих вчених «БудМайстерКлас», КНУБА, м. Київ (2018, 2020, 2021), 10, 13-14 Всеукраїнських науково-технічних конференціях студентів, аспірантів і молодих учених «НАУКОВА ВЕСНА», НТУ «ДП», м. Дніпро (2019, 2023, 2024), 11-12 Міжнародних науково-технічній конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Молодь: наука та інновації», НТУ «ДП», м. Дніпро (2022 р.), Всеукраїнському науково-практичному форумі «Сучасні виклики у сфері охорони культурної спадщини в умовах розвитку НІГД», м.Київ, 2 листопада 2023, 61th International Scientific Conference “Scientific Problems Of Engineering Economics Of Construction and Real Estate Management, Regions And Territories

Development 1 – 3 October 2020 Riga, Latvia, 12th International Conference “Environmental Engineering” 27-30 April 2023, Vilnius (Lithuania), 23rd International Scientific Conference Enviro 2018 Problems of Environmental Protection and Development 16-18 May 2018, Krakow (Poland), 26th International Scientific Conference Enviro 2023 Problems of Environmental Protection and Development 21-23 June 2023, Krakow (Poland), 7th International and Interdisciplinary Symposium of the European Academy of Land Use and Development “Opportunities and Limits of Land Management in Spatial Development Processes”, Paris 7-9 September 2017 (France), 9th International and Interdisciplinary Symposium of the European Academy of Land Use and Development “Land Use and Land Development in the field of tensions between environmental, social and economic sustainability”, Kaunas 5-7 September 2019 (Lithuania), 13th International and Interdisciplinary Symposium of the European Academy of Land Use and Development “Opportunities and Limits of Land Management in Spatial Development Processes”, Krakow 5-7 September 2024 (Poland).

У працях здобувача немає тотожних статей, опублікованих у різних виданнях.

Рецензенти, розглянувши дисертаційну роботу здобувачки Михальової М.Ю., зробили висновок, що в роботі немає неправомірних запозичень та використання матеріалів дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Встановлено, що дана наукова робота не порушує авторських прав і не містить плагіату.

Участь здобувача в науково-дослідних роботах. Дисертаційна робота виконана згідно з планом наукової роботи кафедри землеустрою і кадастру Київського національного університету будівництва і архітектури у рамках теми «Механізми вирішення проблем землекористування та просторового розвитку територіальних громад в умовах децентралізації», № держреєстрації: 0121U110127.

Особистий внесок здобувача в одержаних наукових результатах. Усі основні результати дисертаційного дослідження, наукова новизна та висновки, викладені в дисертаційному дослідженні, отримані здобувачем самостійно.

У роботах опублікованих у співавторстві, авторів належать такі наукові результати: Petrakovska O., Mykhalova M. (2018) – визначено соціально-економічні та екологічні аспекти управління земельними ресурсами, Lizunova A., Petrakovska O., Mykhalova M. (2023) – узагальнено стейкхолдерів у державному секторі, Lizunova A., Petrakovska O., Mykhalova M. (2024) – узагальнено види державних інформаційних систем та їх наповнення, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2018) – узагальнено процес забезпечення земельними ресурсами при будівництві об'єктів інфраструктури, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2021) – систематизовано зацікавлених осіб розвитку міських земель, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2022) – проаналізовано концептуальні зміни в земельному та містобудівному законодавстві, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2022) – визначено поняття «управління земельними ресурсами», Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2023) – систематизовано передумови встановлення обмежень у використанні земель, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2023) – запропоновано класифікаційні ознаки обмежень, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – проаналізовано та систематизовано фактори, які впливають на формування обмежень та зроблено висновки, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – визначення зкоординованості термінів, які використовуються при реєстрації обмежень, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – аналіз коректності назв територіальних зон їх змістовному наповненню та відповідності законодавчо визначеним обмеженням, зроблено висновки, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – систематизовано джерела вихідних даних при розробленні містобудівної документації, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – проведено порівняльний аналіз щодо кодування обмежень та зроблено висновки, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – аналіз змістовного наповнення понять «територіальна зона» та «функціональна зона», Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – розроблення концептуальної моделі формування обмежень щодо використання земель, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2024) – узагальнено види геопросторових даних, що стосуються обмежень, Petrakovska O., Mykhalova M. (2017) – досліджені статистичні показники

нормативно-правове регулювання реалізації РУО в існуючих містобудівних умовах. та природному середовищі, Petrakovska O., Mykhalova M. (2018) – структуровано групи факторів та зроблено висновки, Petrakovska O., Mykhalova M. (2020) – визначено соціально-економічний вплив обмежень у використанні земель, Petrakovska O., Mykhalova M. (2020) – визначений економічний аспект розвитку міських земель, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2018) – проаналізовано підходи до просторового планування, Тацій Ю.О., Михальова М.Ю. (2018) – визначено інформацію, що вноситься до державного земельного кадастру, Петраковська О.С., Тацій Ю.О., Михальова М.Ю. (2018) – узагальнено статистичні дані, Петраковська О.С., Тацій Ю.О., Михальова М.Ю. (2018) – визначено роль містобудівної діяльності при регулюванні землекористування, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2019) – систематизовано принципи, на яких базується сталий просторовий розвиток, Михальова М.Ю., Руденко Д.О. (2019) – визначено постановку завдання, зроблено висновки, Petrakovska O., Mykhalova M., Reutova O., Bohatyř D. (2021) – визначено типи обмежень, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2021) – виконано аналіз стратегії сталого розвитку в Україні, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2021) – проведено аналіз розвитку обмежень земель незалежної України, Petrakovska O., Mykhalova M. (2023) – проведений аналіз сутності обмежень, зареєстрованих в державному земельному кадастрі, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2023) – узагальнено статистичні дані, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2023) – проаналізовано перелік вихідних даних для розроблення документації, Петраковська О.С., Михальова М.Ю. (2023) – значення стратегічної екологічної оцінки при комплексному відновленні територій, Михальова М.Ю., Харченко О.С. (2024) – визначено постановку завдання, зроблено висновки, Михальова М.Ю., Свиридовська С.М. (2024) – узагальнено процес внесення інформації про межі функціональних зон.

УХВАЛИЛИ: Вважати дисертаційну роботу Михальнової М.Ю. на тему «Методологія формування обмежень щодо використання земель» завершеною науково-дослідною роботою, у якій проведено наукове обґрунтування та розроблення методологічних основ вирішення науково-прикладної проблеми

формування обмежень у використанні земель для забезпечення збалансованого розвитку територій. Виконані на високому науковому рівні дослідження мають наукову новизну й практичну цінність. У дисертаційній роботі відсутні привласнення авторства на чужі наукові праці.

Дослідження відповідає кваліфікаційній характеристиці спеціальності (паспорта спеціальності) 05.24.04 – кадастр та моніторинг земель та профілю ради. Дисертація відповідає вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою КМУ від 17 листопада 2021 р. № 1197. Дисертаційну роботу Михальнової М.Ю. на тему «Методологія формування обмежень щодо використання земель» рекомендувати до захисту в спеціалізованій Вченій Раді Д 26.056.09 при Київському національному університеті будівництва і архітектури за спеціальністю 05.24.04 – кадастр та моніторинг земель.

Результати голосування учасників засідання кафедри землеустрою і кадастру за визнання відповідності роботи вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук»:

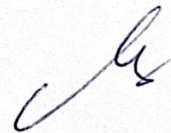
«за» - 13 ;

«проти» - не було;

«утримались» - не було.

Головуюча на засіданні:

к.т.н., доцент

Аліна ЛІЗУНОВА

д.т.н., проф., завідувач кафедри
землеустрою і кадастру

Ольга ПЕТРАКОВСЬКА

Секретар засідання

Світлана СВИРИДОВСЬКА

23 січня 2025 р.